

Tertial 2: 1601-1608

(MSEK)	Sthlm Vatten AB			VA-bolaget			Avfallsbolaget			Holding-koncernen		
	Utfall	Budget	Diff	Utfall	Budget	Diff	Utfall	Budget	Diff	Utfall	Budget	Diff
Externa intäkter	170,2	175,5	-5,3	770,5	759,5	11,0	372,0	375,5	-3,5	1312,8	1310,5	2,3
Koncerninterna intäkter	135,0	131,1	3,9	146,7	154,6	-7,9	0,0	0,0	0,0			
Aktiverat arbete	1,0	0,0	1,0	44,7	59,0	-14,3	0,2	1,0	-0,8	50,6	60,0	-9,4
Externa kostnader	-127,1	-115,1	-12,0	-571,5	-585,1	13,6	-325,5	-346,3	20,8	-1020,6	-1046,5	25,9
Koncerninterna kostnader	-143,8	-151,0	7,2	-108,4	-117,0	8,6	-22,0	-17,7	-4,3			
Resultat före avskr & finansnetto	35,3	40,5	-5,2	282,0	271,0	11,0	24,7	12,5	12,2	342,8	324,0	18,8
Avskrivningar	-6,1	-2,1	-4,0	-179,5	-178,7	-0,8	-7,0	-6,8	-0,2	-192,8	-187,6	-5,2
Finansnetto	-0,4	-0,2	-0,2	-79,8	-92,9	13,1	-2,1	-1,7	-0,4	-82,2	-94,9	12,7
Resultat efter finansnetto	28,8	38,2	-9,4	22,7	-0,6	23,3	15,6	4,0	11,6	67,8	41,5	26,3

Helår: 2016

(MSEK)	Sthlm Vatten AB			VA-bolaget			Avfallsbolaget			Holding-koncernen		
	P2	Budget	Diff	P2	Budget	Diff	P2	Budget	Diff	P2	Budget	Diff
Externa intäkter	265,6	267,1	-1,5	1 155,3	1 143,2	12,1	558,5	561,5	-3,0	1 979,4	1 971,9	7,5
Koncerninterna intäkter	210,5	196,6	13,9	237,5	235,4	2,1	0,0	0,0	0,0			0,0
Aktiverat arbete	1,5	0,0	1,5	83,9	88,4	-4,5	1,3	1,6	-0,3	87,6	90,1	-2,5
Externa kostnader	-186,6	-174,5	-12,1	-921,6	-896,3	-25,3	-510,4	-526,6	16,2	-1 617,0	-1 597,4	-19,6
Koncerninterna kostnader	-233,8	-230,1	-3,7	-183,0	-175,4	-7,6	-29,8	-26,6	-3,2			0,0
Resultat före avskr & finansnetto	57,2	59,1	-1,9	372,1	395,4	-23,3	19,6	10,0	9,6	450,0	464,5	-14,6
Avskrivningar	-8,8	-3,1	-5,7	-274,3	-268,1	-6,2	-10,9	-10,2	-0,7	-295,2	-281,4	-13,8
Finansnetto	-0,4	-0,3	-0,1	-120,0	-143,0	23,0	-2,8	-2,7	-0,1	-122,9	-146,0	23,1
Resultat efter finansnetto	48,0	55,8	-7,8	-22,2	-15,7	-6,5	5,9	-2,9	8,8	31,9	37,2	-5,3

Investeringar helår: 2016

(MSEK)	P2	Budget	Diff
Vattenproduktion	171	165	7
Ledningsnät - befintligt nät	347	330	17
Ledningsnät - exploateringsområde	535	475	59
Avloppsreningsverk	74	159	-85
Övriga investeringar	27	17	10
Uppdragsinvesteringar	66	61	5
Avfallsverksamheten	37	38	-1
Summa exkl SFA	1 256	1 245	11
SFA	376	760	-384
Summa inkl SFA	1 632	2 005	-373

Stockholm Vatten AB

556210-6855

Resultat efter finansnetto

MSEK	2016 Utfall Jan-Aug	2016 Budget Jan-Aug	2015 Utfall Jan-Aug	2016 Prognos 2	2016 Budget	2015 Utfall	Avvikelse Utfall- Budget Jan-April	Avikelse Utfall-fg period Jan-April
Externa intäkter	170,2	175,5	176,8	265,6	267,1	261,0	-5,3	-6,6
Koncerninterna intäkter	135,0	131,1	114,0	210,5	196,6	184,1	3,9	21,0
Aktiverat arbete	1,0		0,8	1,5	0,0	0,6	1,0	0,2
Externa kostnader	-127,1	-115,1	-109,7	-186,6	-174,5	-172,8	-12,0	-17,4
Koncerninterna kostnader	-143,8	-151,0	-139,3	-233,8	-230,1	-226,8	7,2	-4,5
Rörelseresultat före avskrivningar och finansnetto	35,3	40,5	42,6	57,2	59,1	46,1	-5,2	-7,3
Avskrivningar	-6,1	-2,1	-4,0	-8,8	-3,1	-8,3	-4,0	-2,1
Finansnetto	-0,4	-0,2	-0,1	-0,4	-0,3	-0,3	-0,2	-0,3
Resultat efter finansnetto	28,8	38,2	38,5	48,0	55,8	37,5	-9,4	-9,7
Resultat före skatt	28,8	38,2	38,5	48,0	55,8	37,5	-9,4	-9,7

Rörelsens externa intäkter

MSEK	2016 Utfall Jan-Aug	2016 Budget Jan-Aug	2015 Utfall Jan-Aug	2016 Prognos 2	2016 Budget	2015 Utfall	Avvikelse Utfall- Budget Jan-April	Avikelse Utfall-fg period Jan-April
VA-avgifter grannkommuner	102,3	100,5	107,3	156,5	154,6	157,8	1,8	-5,0
Rågas	21,2	22,1	21,2	35,0	33,2	33,1	-0,9	0,0
Energi Hammarbyverket	16,0	16,0	16,0	24,0	24,0	24,0	0,0	0,0
Övriga affärsintäkter	30,7	36,9	32,3	50,1	55,4	46,1	-6,2	-1,6
Totalt	170,2	175,5	176,8	265,6	267,1	261,0	-5,3	-6,6

Rörelsens externa kostnader

MSEK	2016 Utfall Jan-Aug	2016 Budget Jan-Aug	2015 Utfall Jan-Aug	2016 Prognos 2	2016 Budget	2015 Utfall	Avvikelse Utfall- Budget Jan-April	Avikelse Utfall-fg period Jan-April
Råvaror och förnödenheter	-5,6	-1,7	-1,5	-3,2	-2,5	-3,2	-3,9	-4,1
Övriga externa kostnader	-60,2	-52,7	-52,3	-91,0	-79,5	-85,1	-7,5	-7,9
Personalkostnader	-61,3	-60,7	-55,9	-92,4	-92,5	-84,5	-0,6	-5,4
Totalt	-127,1	-115,1	-109,7	-186,6	-174,5	-172,8	-12,0	-17,4

Investeringar

MSEK	2016 Prognos 2	2016 Budget	2015 Utfall	Avikelse Prognos 2 Budget	Avikelse Prognos 2 Utfall fg år
Övriga investeringar		17,2	20,9	-17,2	-20,9
Totalt	0,0	17,2	20,9	-17,2	-20,9

Stockholm Vatten VA AB

556175-1867

Resultat efter finansnetto

MSEK	2016 Utfall Jan-Aug	2016 Budget Jan-Aug	2015 Utfall Jan-Aug	2016 Prognos 2	2016 Budget	2015 Utfall	Avvikelse Utfall-Budget Jan-Aug	Avvikelse Utfall-fg period Jan-Aug
Externa intäkter	770,5	759,5	671,5	1 155,3	1 143,2	1 049,5	11,0	99,0
Koncerninterna intäkter	146,7	154,6	142,3	237,5	235,4	231,2	-7,9	4,4
Aktiverat arbete	44,7	59,0	47,1	83,9	88,4	74,4	-14,3	-2,4
Externa kostnader	-571,5	-585,1	-512,4	-921,6	-896,3	-873,2	13,6	-59,1
Koncerninterna kostnader	-108,4	-117,0	-101,3	-183,0	-175,4	-161,3	8,6	-7,1
Rörelseresultat före avskrivningar och finansnetto	282,0	271,0	247,2	372,1	395,4	320,6	11,0	34,8
Avskrivningar	-179,5	-178,7	-181,6	-274,3	-268,1	-277,2	-0,8	2,1
Finansnetto	-79,8	-92,9	-111,2	-120,0	-143,0	-159,7	13,1	31,4
Resultat efter finansnetto	22,7	-0,6	-45,6	-22,2	-15,7	-116,3	23,3	68,3

Rörelsens externa intäkter

MSEK	2016 Utfall Jan-Aug	2016 Budget Jan-Aug	2015 Utfall Jan-Aug	2016 Prognos 2	2016 Budget	2015 Utfall	Avvikelse Utfall-Budget Jan-Aug	Avvikelse Utfall-fg period Jan-Aug
VA-avgifter Stockholm och Huddinge	695,0	688,0	600,0	1 032,7	1 032,1	927,8	7,0	95,0
Anläggningsavgifter	29,4	31,7	16,2	47,9	47,5	37,2	-2,3	13,2
Kartor	6,7	5,3	6,2	9,5	7,9	3,9	1,4	0,5
Övriga affärsintäkter	39,4	34,5	49,1	65,2	55,7	80,6	4,9	-9,7
Totalt	770,5	759,5	671,5	1 155,3	1 143,2	1049,5	11,0	99,0

Rörelsens externa kostnader

MSEK	2016 Utfall Jan-Aug	2016 Budget Jan-Aug	2015 Utfall Jan-Aug	2016 Prognos 2	2016 Budget	2015 Utfall	Avvikelse Utfall-Budget Jan-Aug	Avvikelse Utfall-fg period Jan-Aug
Råvaror och förnödenheter	-126,0	-124,8	-123,0	-193,1	-188,4	-179,6	-1,2	-3,0
Övriga externa kostnader	-259,9	-262,7	-222,0	-433,5	-411,4	-441,2	2,8	-37,9
Personalkostnader	-185,6	-197,6	-167,4	-295,0	-296,5	-252,4	12,0	-18,2
Totalt	-571,5	-585,1	-512,4	-921,6	-896,3	-873,2	13,6	-59,1

Investeringar

MSEK	2016 Prognos 2	2016 Budget	2015 Utfall	0,6	Avvikelse Prognos 2 Utfall fg år
Vattenverk	157,3	164,5	106,1	-7,2	51,2
Ledningsnät - befintligt nät	400,0	329,9	385,4	70,1	14,6
Ledningsnät - exploateringsområden	510,0	475,3	617,9	34,7	-107,9
Avloppsreningsverk	78,0	193,6	17,5	-115,6	60,5
Övriga investeringar	32,6	0,0	17,9	32,6	14,7
Uppdragsinvesteringar	70,7	26,3	89,4	44,4	-18,7
Summa exkl SFA	1 248,6	1 049,6	1 234,2	727,6	730,6
SFA	553,4	760,0	233,7	-206,6	319,7
Summa inkl SFA	1 802,0	1 809,6	1 467,9	521,0	1050,3

Stockholm Vatten Avfall AB

556969-3087

Resultat efter finansnetto

MSEK	2016 Utfall Jan-Aug	2016 Budget Jan-Aug	2015 Utfall Jan-Aug	2016 Prognos 2	2016 Budget	2015 Utfall	Avvikelse Utfall-Budget Jan-Aug	Avvikelse Utfall-fg period Jan-Aug	Avvikelse Prognos 2 Budget 2016	Avvikelse Prognos 2 Utfall fg år
Externa intäkter	372,0	375,5	360,4	558,5	561,5	541,6	-3,5	11,6	-3,0	16,9
Aktiverat arbete	0,2	1,0	0,2	1,3	1,6	0,5	-0,8	0,0	-0,3	0,8
Externa kostnader	-325,5	-346,3	-334,7	-510,4	-526,6	-508,4	20,8	9,2	16,2	-2,0
Koncerninterna kostnader	-22,0	-17,7	-13,3	-29,8	-26,6	-23,7	-4,3	-8,7	-3,2	-6,1
Rörelseresultat före avskrivningar och finansnetto	24,7	12,5	12,6	19,6	10,0	10,0	12,2	12,1	9,6	9,6
Avskrivningar	-7,0	-6,8	-6,6	-10,9	-10,2	-9,9	-0,2	-0,4	-0,7	-1,0
Finansnetto	-2,1	-1,7	-2,2	-2,8	-2,7	-3,2	-0,4	0,1	-0,1	0,4
Resultat före skatt	15,6	4,0	3,8	5,9	-2,9	-3,1	11,6	11,8	8,8	9,0

Rörelsens externa intäkter

MSEK	2016 Utfall Jan-Aug	2016 Budget Jan-Aug	2015 Utfall Jan-Aug	2016 Prognos 2	2016 Budget	2015 Utfall	Avvikelse Utfall-Budget Jan-Aug	Avvikelse Utfall-fg period Jan-Aug	Avvikelse Prognos 2 Budget 2016	Avvikelse Prognos 2 Utfall fg år
Avfall enl taxa	358,5	359,0	343,8	538,1	536,0	518,2	-0,5	14,7	2,1	19,9
Övriga affärsintäkter	13,5	16,5	16,6	20,4	25,5	23,4	-3,0	-3,1	-5,1	-3,0
Totalt	372,0	375,5	360,4	558,5	561,5	541,6	-3,5	11,6	-3,0	16,9

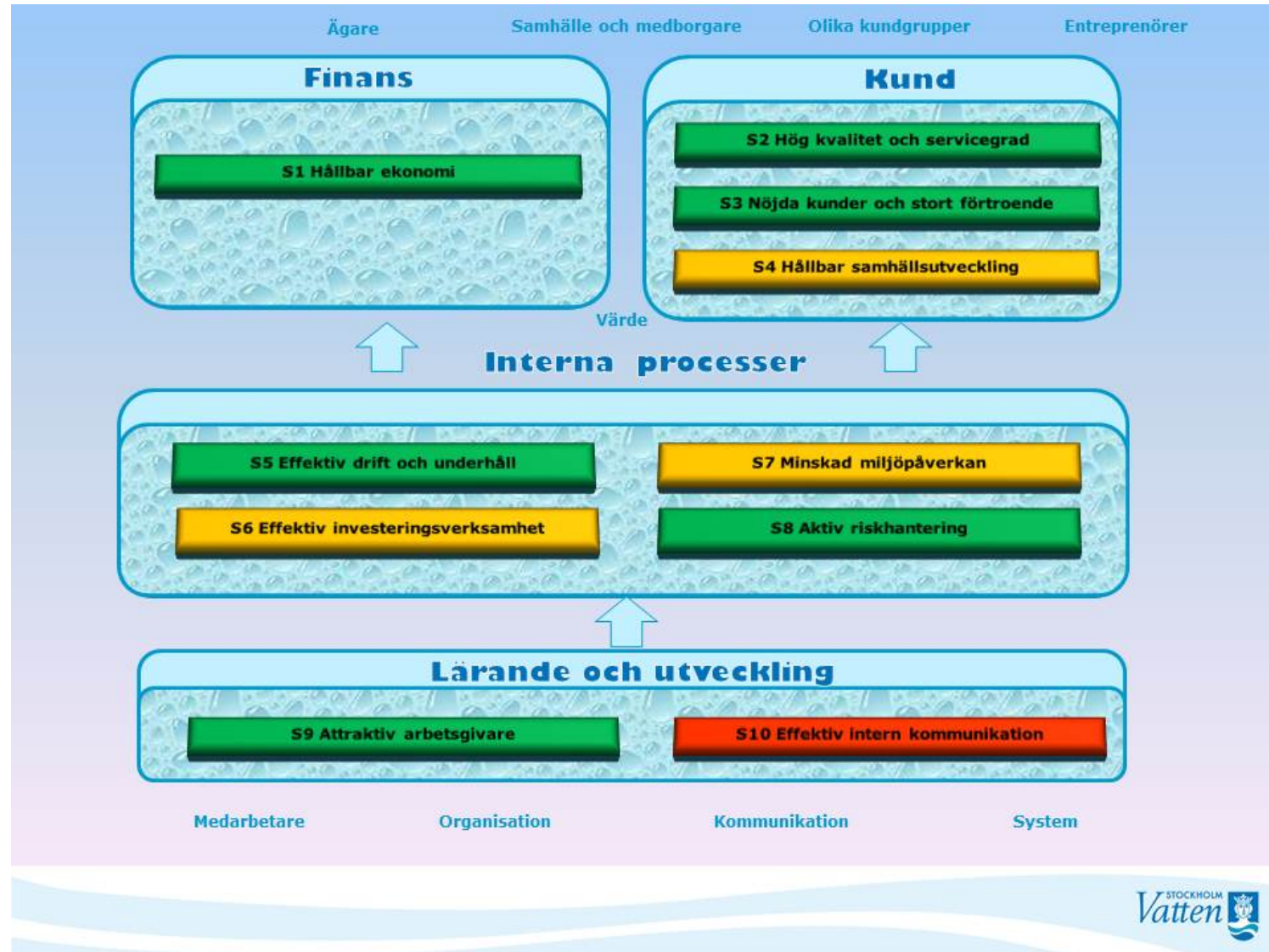
Rörelsens externa kostnader

MSEK	2016 Utfall Jan-Aug	2016 Budget Jan-Aug	2015 Utfall Jan-Aug	2016 Prognos 2	2016 Budget	2015 Utfall	Avvikelse Utfall-Budget Jan-Aug	Avvikelse Utfall-fg period Jan-Aug	Avvikelse Prognos 2 Budget 2016	Avvikelse Prognos 2 Utfall fg år
Råvaror och förnödenheter	-4,0	-6,8	-4,7	-8,1	-10,2	-8,9	2,8	0,7	2,1	0,8
Övriga externa kostnader	-304,5	-320,5	-312,9	-473,7	-487,3	-471,1	16,0	8,4	13,6	-2,6
Personalkostnader	-17,0	-19,0	-17,1	-28,6	-29,0	-28,4	2,0	0,1	0,4	-0,2
Totalt	-325,5	-346,3	-334,7	-510,4	-526,6	-508,4	20,8	9,2	16,2	-2,0

Investeringar

MSEK	2016 Prognos 2	2016 Budget	2015 Utfall	Avvikelse Prognos 2 Budget 2016	Avvikelse Prognos 2 Utfall fg år
Avfallsverksamheten		38,4	27,7	-38,4	-27,7
Totalt	0,0	38,4	27,7	-38,4	-27,7

Stockholm Vattens styrkort 2016 – utfallsrapport tertial 2

Målutfall för strategiska mål med uppföljningsmått- tertial 2 2016

Stockholm Vatten använder ett strategiskt styrkort för att styra och följa upp verksamheten. Alla de strategiska målen i styrkortet följs löpande upp med hjälp av ett antal nyckeltal i ett Beslutsstödsystem (Best). Vid årsslutet tillkommer också ett antal årsmål.

De 10 strategiska målen har följts upp med hjälp av flera underliggande nyckeltal med uppsatta målnivåer. En samlad bedömning av måluppfyllelsen för det strategiska målet görs utifrån utfallet på dessa nyckeltal. Målen får då färgen grön = uppfyllt, gul = tveksamt/knappt uppfyllt eller rött = inte uppfyllt.

Av 10 strategiska mål bedöms 6 som uppfyllda. 3 mål är tveksamma eller på gränsen till uppfyllda och 1 bedöms som inte uppfyllt. Målutfallet gäller perioden januari-augusti 2016 och tar endast hänsyn till de nyckeltal som följs upp månads- eller tertialvis. Målavvikelser kommenteras under respektive perspektiv.

Finansiellt perspektiv:

Mål	Signal	Utfall	Målvärde T2
Finansiellt			
S1 – Hållbar ekonomi			
Resultat före finansnetto (Mkr)	●	149	136
Förnyelsetakt	-	-	-
Avvikelse mot kostnadsbudgeten (%)	●	-2,14	0
Avvikelse mot intäktsbudgeten (%)	●	0,17	0
Självfinansieringsgrad prognos (%)	■	32	40

Målet visar grönt så här långt, men årsprognosen ligger lägre än budget på grund av ökande kostnader, vilket också syns i självfinansieringsgraden.

Kundperspektiv:

Mål	Signal	Utfall	Målvärde T2
S2 - Hög kvalitet och servicegrad			
Dricksvattnets kvalitet vid ordinarie provtagning (st)	◆	2	3
Andel reparationer, som förorsakar vattenavstängning, avslutade inom 8 resp. 10 timmar efter anmälan. (%)	●	98	98
Andel avloppsstopp, avhjälpta inom 4 resp. 6 timmar efter anmälan. (%)	●	100	98
Svar inom 2 minuter på kundnummer (%)	●	92,4	93,0
Antal fastigheter med återkommande leveransavbrott (st, årsmål)	-	-	100

Mål	Signal	Utfall	Målvärde T2
Antal fastigheter med återkommande källaröversvämningar (st, årsmål)	-	-	5
Driftstörningar på dricksvatten till grannskommuner (st, årsmål)	-	-	≤1
S3 – Nöjda kunder och stort förtroende			
Nöjdukindex (årsmål)	-	-	80
Andel kunder med stort förtroende för Stockholm Vatten (% , årsmål)	-	-	90
Andel kunder som fått bra bemötande i kundtjänst (% , årsmål)	-	-	90
Andel felanmälningar där kund fått önskad återkoppling (tas fram under året)	-	-	-
Andel reklamationer av avfallshämtning (st)	◆	0,31	0,30
Antal informationsinsatser för målgrupper större än 1000 personer (st)	●	49	47
Andel besökare i Glashuset som är nöjda med sitt besök (%)	●		80
S4 – Hållbar samhällsutveckling			
Andel matavfall som går till biologisk behandling (% , årsmål)	-	-	30
Andel hushåll som samlar in matavfall (%)	●	17	17
Mängd insamlat hushållsavfall per invånare (kg årsmål)	-	-	480
Andel återbruk för avfall i insamlingssystem (%)	◆	2,3	2,8
Andel materialåtervinning för avfall på ÅVC (%)	■	36	43
Rötgasproduktion (tusen Nm ³)	◆	11860	12770
Andel återfört avloppsslam till jordbruksmark från Bromma (%)	●	100	70
Prioriterade ämnen med sjunkande eller oförändrade halter i slam	-	-	14
Uppfyllda REVAQ-krav på slamkvalitet (Skala 1-3)	●	3	3
Sjöar med minskad eller bibehållen fosforhalt (% , årsmål)	-	-	100

Vid årsskiftet uppstod problem i bytet av avfallsentreprenör, vilket påverkade kundmålen i början av året. Bottentömda behållare kunde inte tömmas enligt plan vilket också uppmärksammades i media. Detta gav en hög nivå av reklamationer och många samtal till kundtjänst. Reklamationsnivån är tillbaka på normala nivåer igen och målen ser ut att nås på årsbasis.

Årsmålet för insamling av matavfall om 30% kommer troligtvis inte att uppnås, vilket leder till en omfördelning av måletapperna till 2020 då målet ska vara uppfyllt. Orsakerna är problem med att få in matavfall från restauranger och livsmedelsbutiker. Arbetet intensifieras för att öka matavfallsinsamlingen. Efter en förändring på återvinningscentralerna kan företag inte längre lämna fyllnadsmassor på anläggningarna. Detta är en stor ekonomisk besparing och minskar risken för felsortering av farligt avfall. Det innebär också att en stor mängd avfall som tidigare räknades som materialåtervinning inte kommer in, varför målet för materialåtervinning inte kommer uppnås.

Rötgasproduktionen vid reningsverken ligger lägre än målsättningen. Orsaken är problem med rötchammare 7 i Bromma i kombination med flytslam i båda verken. Rötchammaren är avstängd och projektutredning har gjorts för ombyggnation med förbättrad funktion. Projektet beräknas vara klart under 2017. Vid Henriksdal startades tillsättning av externt organiskt material i somras och full effekt av ökad produktionsvolym kan ses först under kommande månader i höst.

Interna processer:

Mål	Signal	Utfall	Målvärde T2
S5 – Effektiv drift och underhåll			
Kostnad för vatten och avlopp per producerad resp. mottagen kubikmeter (kr/m ³)	◆	2,6	2,4
Andel administrativa och indirekta kostnader (%)	●	5,8	12
Andel debiterat av producerat dricksvatten (%)	-	-	85
Utbyte dricksvatten av råvatten (%)	●	93,9	93
S6 – Effektiv investeringsverksamhet			
Andel avslutade större investeringsprojekt där utfall följer genomförandebeslut ± 5% ack (%)	■	0	90
Investeringsnivå prognos (Mkr)	◆	1632	1865
Andel investeringsprojekt som avslutas inom 3 månader efter slutbesiktning (%)	-	-	100
Andel investeringsprojekt med inlämnad checklista för granskning (%)	-	-	100
S7 – Minskad miljöpåverkan			
Kvävehalt i utgående renat avloppsvatten, rullande 12-månadersmedelvärde (mg/l)	●	8,8	9,7
Fosforhalt i utgående renat avloppsvatten, rullande 3-månadersmedelvärde (mg/l)	●	0,12	0,20
Förbigång av reningssteg i reningsverk omräknat till orenat avloppsvatten (m ³)	●	108 000	133 000
Andel förnyelsebart bränsle i Stockholm Vattens miljöbilar (%)	◆	82	85
Läckage av växthusgaser från reningsverken (årsmål, m ³)	-	-	-
Direktutsläpp av metangas från reningsverken (m ³)	■	31 000	0
Bräddningar från ledningsnätet rullande 10-årsmedelvärde (årsmål, m ³)	-	-	-
Andel anläggningar med matavfallsinsamling och källsortering (%)	■	57	67
Andel enheter med energislukande verksamheter som upprättat energisparplaner (%)	■	1	4
Elanvändning på huvudkontor (kWh/m ²) <i>Uppföljning saknas ännu</i>	-	-	-
S8 – Aktiv riskhantering			
Antal övergripande krisövningar (st)	●	0	1
Antal leveransavbrott från vattenverk till ledningsnät (st)	●	0	0
Antal anläggningar som uppfyller nya riktlinjer för skalskydd (st)	●	3	2
Antal genomförda säkerhetsaktiviteter på avdelningarna (st)	●	1	2
Andel genomförda åtgärder inom ramen för RSA (årsmål, %)	-	-	80

Kostnaderna per producerad/mottagen kubikmeter är högre än budgeterat. Det beror framför allt på ökade kostnader på Avloppsrening, till stor del på grund av ett haveri i Henriksdal samt ökat pris på elcertifikat.

Prognosen för investeringar ligger under budgeten. Utfallet är svårt att förutsäga i budgeten då förändringar sker, både vad gäller vilka investeringsprojekt som genomförs och utgiften för respektive projekt. Av de 3 större investeringsprojekt (projekt med en budget $\geq$ 5 Mkr) som har avslutats under perioden, har inget hållit målsättningen för överensstämmelse med genomförandebeslutet.

Vi har haft problem med flera direktutsläpp av metangas från båda reningsverken. Vid Henriksdals reningsverk är orsaken problem med gasklockans vattenlås och Bromma driftproblemen i rökammare 7.

Stockholm Vatten omfattas av lagkrav på energikartläggning och har nu påbörjat en övergripande energikartläggning som en del i koncernen Stadshus AB. En detaljerad energikartläggning kommer att ske under 2017 och i denna kommer åtgärdsförslag att tas fram som ska jobbas in i energisparplaner.

Lärande och utveckling:

Mål	Signal	Utfall	Målvärde T2
S9– Attraktiv arbetsgivare			
Aktivt medskapandeindex medarbetarenkät (årsmål)	-	-	80
Kulturindex medarbetarenkät (årsmål)	-	-	47
Internt attraktivitetsindex medarbetarenkät (årsmål)	-	-	63
Sjukfrånvaro (%)	●	3,2	3,5
Andel utbildningstid (%)	◆	1,0	1,7
Antal följare på LinkedIn (st)	●	1152	-
S10 – Effektiv intern kommunikation			
Tillgodosett informationsbehov medarbetarenkät (årsmål)	-	-	66
Information från chef medarbetarenkät (årsmål)	-	-	50
Information från Aqvanet medarbetarenkät (årsmål)	-	-	63
Antal avbrott i IT-systemen (st)	■	17	11
Tekniska lösningar medarbetarenkät (årsmål)	-	-	-

Andel utbildningstid ligger lågt. En trolig orsak är att få medarbetare har valt att genomföra utbildningar under tiden för flytten. Under hösten kommer stora utbildningsinsatser ske i samband med byten av IT-system.

Uppföljningen av målet Effektiv intern kommunikation är väldigt knapp då alla indikatorer utom en följs upp årligen. Vi har haft fler avbrott än målsättningen på GIS- och Beslutsstödsystem.

Det som inte syns i målutfallet är att mycket arbete har lagts på effektiva lösningar för intern kommunikation i de nya kontorslokalerna. Enkäter har genomförts på Aqvanet där medarbetare i Ulvsunda och Högdalen fått svara på i vilken utsträckning de tekniska lösningarna bidrar till målen för arbetsplatsen. Resultatet visar att 48% anser att tekniken bidrar i hög utsträckning. Vid Högdalen är resultatet 21% vilket är markant lägre än i Ulvsunda där resultatet är 57%.

**STOCKHOLMS
STADSHUS AB**
En del av Stockholms stad

Sid. 1 (20)
2016-09-14

Utfallsrapport Tertiäl 2 2016

Stockholm Vatten

Stockholms Stadshus AB	Org.nr 556415-1727			
Postadress	Besöksadress	Telefon	Fax	E-post
105 35 STOCKHOLM	Stadshuset, 3 tr.	08-508 290 00	08-509 290 80	info@stadshusab.se

Innehållsförteckning

Sammanfattande kommentar	3
1. Ett Stockholm som håller samman	4
1.3 Stockholm är en stad med levande och trygga stadsdelar	4
1.4 Stockholm är en stad med högt bostadsbyggande där alla kan bo	5
2. Ett klimatsmart Stockholm	6
2.1 Energianvändningen är hållbar	6
2.2 Transporter i Stockholm är miljöanpassade.....	8
2.3 Stockholm har en hållbar mark- och vattenanvändning	8
2.4 Stockholms kretslopp är resurseffektiva	11
2.5 Stockholms miljö är giftfri.....	16
3. Ett ekonomiskt hållbart Stockholm	17
3.3 Fler jobbar, har trygga anställningar och försörjer sig själva	17
3.5 Stockholms stads ekonomi är långsiktigt hållbar	17
Bolagsspecifika inriktningar	19
4. Ett demokratiskt hållbart Stockholm	19
4.2 Stockholms stad är en bra arbetsgivare med goda arbetsvillkor	19
4.8 Offentlig upphandling utvecklar staden i hållbar riktning	20
Individbaserade indikatorer	20

Sammanfattande kommentar

Ett Stockholm som håller samman

Stockholm Vatten bidrar till målet genom att försörja Stockholm med ett hälsosamt och gott dricksvatten utan kvalitetsanmärkningar. Avloppsstopp i ledningsnätet och avbrott i vattenleverans åtgärdas snabbt, och avfallshanteringen sköts på ett effektivt sätt. Stockholm Vatten bidrar aktivt i planeringen för ett växande Stockholm genom sitt deltagande i stadens exploateringsprojekt.

Stockholm Vatten ska fortsätta att arbeta mot högt uppsatta mål för dricksvattenkvalitet, avfallshantering, hanteringar av vattenläckor och avloppsstopp så att våra kunder fortsätter vara nöjda med våra tjänster. För att bidra till ett växande Stockholm ska vi utveckla våra processer och organisation för exploateringsprojekt. Vi ska arbeta för att VA- och avfallsfrågorna ska komma in i ett tidigt skede i stadens planering. Stockholm Vatten ska också arbeta för att komma tillrätta med återkommande källaröversvämningar och leveransavbrott i utsatta områden. Kring nyår uppstod problem med soptömning vid byte av avfallsentreprenör, vilket också uppmärksammades i media. Reklamationsnivån ökade kraftigt, men är nu tillbaka på normala nivåer.

Stockholm Vattens verksamhet bedrivs sedan omlokaliseringen av våra kontor till Högdalen (oktober 2015) och Ulvsunda (mars 2016) i ändamålsenliga, moderna, area- och energieffektiva lokaler.

Ett klimatsmart Stockholm

Reningen av avloppsvatten sköts på ett klimatsmart sätt med värmeåtervinning av spillvattnet och en hög biogasproduktion. Det pågår en rad aktiviteter för att möta ägardirektiven och nå upp till målen inom miljöområdet, inte minst i avfallsverksamheten (t ex matavfallsanläggningen i Högdalen och projekt för att öka matavfallsinsamlingen). Stockholm Vatten driver projektet för Stockholms framtida avloppsrening (SFA), som kommer att ha stora positiva miljöeffekter och det tas inom projektet även höjd för att hantera ökade vattenflöden. Klimatförändringar kan leda till försämrad råvattenkvalitet och fler problem med bräddningar och översvämningar på grund av större och mer frekventa skyfall, och tekniker för att hantera sämre råvattenkvalitet utvärderas.

Vi ska öka satsningarna för att nå de yngre medborgarna med information om kretslopp, vatten och avfall. Inom avfallsområdet pågår ett antal projekt och utredningar för att långsiktigt utveckla avfallshanteringen, minska matsvinn och öka matavfallsinsamlingen samt styra avfallstaxan mot en mer miljöanpassad avfallshantering för att nå målet om en matavfallsinsamling på minst 70 procent till 2020.

Årsmålet för insamling av matavfall kommer troligtvis inte att uppnås, vilket leder till en omfördelning av måletapperna till 2020 då målet ska vara uppfyllt. Orsakerna är problem med att få in matavfall från restauranger och livsmedelsbutiker. Arbetet har intensifierats för att öka matavfallsinsamlingen inom andra områden och målen beträffande antalet anslutna villor, villasamfälligheter samt flerbostadsfastigheter kommer att nås.

Stockholm Vatten har en energikrävande verksamhet – över 130 GWh el används per år och merparten av detta används för att driva pumpar i verk och ledningsnät. Vi arbetar med energieffektiviseringar, men elanvändningen ökar i och med ny reningsteknik, mer nederbörd samt en växande stad. I reningsverken produceras biogas, som i första hand uppgraderas till fordonbränsle och därigenom minskar användningen av fossila bränslen. Stockholm Vatten har under året påbörjat energikartläggning i enlighet med de nya lagkraven.

Ett ekonomiskt hållbart Stockholm

Stockholms taxor är idag bland de lägsta i landet. Taxorna kommer dock att öka under kommande år som en följd av stora kapacitets- och miljöinvesteringar i verksamheten. Stockholm Vatten arbetar för en ökad helhetssyn och breddad kompetens inom sina ansvarsområden. Förnysetakten på VA-ledningsnätet planeras öka och omställning av underhåll på verk och ledningsnät i enlighet med ägardirektiven kommer att genomföras.

Stockholm Vatten arbetar med praktikplatser, feriearbete och lärlingsprogram för att bidra till att minska ungdomsarbetslösheten. I det arbetet har bolaget ett mycket bra samarbete med arbetsmarknadsförvaltningen. Under 2016 är ambitionen att stärka dialogen med arbetsmarknadsförvaltningen i rekryteringarna och korta ledtiderna i processen

Ett demokratiskt hållbart Stockholm

Stockholm Vatten arbetar med ständiga förbättringar utifrån ett tillgänglighetsperspektiv, internt såväl som externt. För att tillgodose behoven hos våra olika kundgrupper pågår ett löpande arbete med att utveckla webblösningar som gör det så enkelt som möjligt för alla kunder att utträta sina ärenden på webben.

Stockholm Vatten driver miljöinfocentrat GlashusEtt i Hammarby sjöstad med uppdrag att informera brett om stadens miljö- och klimatarbete. Stockholm Vatten håller löpande kommunikation med påverkade grupper vid t ex byggnation för Stockholms framtida avloppsrening och andra infrastrukturprojekt såsom anläggning för optisk sopsortering med flera.

Stockholm Vatten inledde i slutet av 2015 en utbildningssatsning inom diskrimineringsområdet som fortsätter under 2016, då samtliga medarbetare ska genomgå utbildningen. Under första kvartalet har arbete med att ta fram ett gemensamt dialogverktyg påbörjats. Under våren tas också en särskild enkät fram utifrån de nya regelverken kring organisatorisk och social arbetsmiljö.

Från och med 2015 tas en årlig resurs- och kompetensförsörjningsplan fram där både köns- och åldersperspektivet synliggörs i planeringen av den kommande kompetensförsörjningen. Bolaget genomför också en årlig lönekartläggning i syfte att motverka och förebygga osakliga löneskillnader. Under hösten 2016 implementeras en ny lönetjänst som ger förbättrad möjlighet till uppföljning och statistik. I Stockholm Vattens förbättringsarbete kring planerings- och uppföljningsprocessen kommer också könsperspektivet att lyftas särskilt.

KF:s inriktningsmål:

1. Ett Stockholm som håller samman

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.3 Stockholm är en stad med levande och trygga stadsdelar

Indikator	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	Aktivitet
  Andel genomförda åtgärder inom ramen för risk och sårbarhetsanalys (RSA)			80 %	

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet:

Delta i planeringen för ett växande Stockholm i nya stadsdelar med behov av teknisk infrastruktur

Indikator	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	Aktivitet
				 Delta i projektet Norra Djurgårdsstaden
				 Samordningsmöten med Exploateringskontoret för att vi ska komma in tidigare i projekt
				 Vara delaktiga i exploateringsprojekt.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.4 Stockholm är en stad med högt bostadsbyggande där alla kan bo

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet:

Arbeta med att utveckla service och tillgänglighet gentemot brukare och kund

Indikator	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	Aktivitet
  Andel avloppsstopp, avhjälpta inom 4 timmar (ord. arbetstid) resp. 6 timmar (utom ord. arbetstid),	100 %		98 %	
  Andel reklamationer vid avfallshämtning %			0,3	
  Andel reparationer som förorsakar vattenavstängning, avslutade inom 8 timmar (ord. arbetstid) resp. 10 timmar (utom ord. arbetstid)	97,92 %		98 %	
  Antal fastigheter med fler än 1 översvämning de senaste 10 åren			5	
  Antal fastigheter med fler än 2 oplanerade vattenleveransavbrott de senaste 5-åren			100	
  Dricksvattnets tjänlighet vid provtagning (skala 1-3, där 3 betyder att målet är uppfyllt)	2	3	3	
Analys				
Under sommaren har ett prov visat tjänligt med anmärkning, då det uppmättes en förhöjd nivå odlingsbara mikroorganismer. Orsaken är troligen stillastående vatten i ledningar i kombination med ökad temperatur. Målet förväntas nås på årsbasis.				

Indikator	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	Aktivitet
 Nöjd-kund-index Kundtjänst			80	

KF:s inriktningsmål:

2. Ett klimatsmart Stockholm

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.1 Energianvändningen är hållbar

Indikator	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	Aktivitet
 Köpt energi (GWh)			165 GWh	
 Årlig energiproduktion baserad på solenergi (MWh)			38 MWh	

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet:

Ansvara för driften av GlashusEtt som center för information om stadens miljö- och klimatarbete

Indikator	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	Aktivitet
 Andel besökare i GlashusEtt som är nöjda med sitt besök			80 %	<p> Framtagande av plan för intressanta utställningar och seminarier i GlashusEtt som lockar våra målgrupper</p> <p>Analys Aktiviteten har fått vänta och istället fortsätter utställning "Här men inte där", se ny aktivitet.</p> <p> Utställningen "här med inte där" en lektion i avfallssortering och hur vi ska minska påverkan på vårt vatten.</p>

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet:

Långsiktigt minska klimatpåverkan genom att effektivisera energikrävande processer och minska utsläpp av klimatgaser från avloppssystemen

Indikator	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	Aktivitet
				 Planera för minskade läckage av växthusgaser vid utbyggnaden av Henriksdals reningsverk
				 Ta fram och följa upp energisparplaner för

Indikator	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	Aktivitet
				anläggningar som använder mer än 1 Gh/år
				🟢 Uppföljning mätning lustgas. Utredda hur driften av biologen påverkar lustgasproduktionen.
				🟢 Uppföljning mätning metanläckage. Kartläggning största läckagepunkterna och ta fram handlingsplan hur vi åtgärdar.
				🟢 Utredning metandestruktion för Henriksdals slamtankar

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet:

Minst klara miljödomstolens krav på avloppsvatten

Indikator	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	Aktivitet
 🟢 Uppnådda reningsresultat för avloppsvattenreningen (skala 1-3, där 3 betyder att målet är uppfyllt)	3	3	3	

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet:

Påbörja installation av solenergianläggningar på ett av bolagets dricksvattenverk

Indikator	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	Aktivitet
				🟢 Genomföra utvärdering av solenergianläggning samt föreslå fortsatta åtgärder

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet:

Utreda möjligheten att minska sitt energiberoende med hjälp av lokalt producerad el, till exempel solkraft, vindkraft eller användning av restenergi vid bolagets anläggningar

Indikator	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	Aktivitet
				🟢 Genomföra utvärdering av solenergianläggning samt föreslå fortsatta åtgärder
				🟢 Utredda möjlighet till effektivt nyttjande av tak

Indikator	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	Aktivitet
				på ÅVC:er.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.2 Transporter i Stockholm är miljöanpassade

Indikator	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	Aktivitet
 Andel elbilar			0,9 %	

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet:

Öka biogasproduktionen

Indikator	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	Aktivitet
 Biogasproduktion vid reningsverken (Nkbn)	11 900 000	18 000 000	19 000 000	 Införa dosering av externt organiskt material för samtliga röt-kammare på Henriksdal.
Analys Produktionen av rågas vid reningsverken ligger något lägre än målsättning för 2016. Orsakerna till detta är att vi har haft driftproblem i Röt-kammare vid Bromma. Röt-kammaren är avstängd och projektutredning har gjorts för ombyggnation med förbättrad funktion. Projektet beräknas vara klart under 2017. Vid Henriksdal startade vi tillsättning av externt organiskt material i somras och full effekt av ökad produktionsvolym kan vi se först under kommande månader i höst.				

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.3 Stockholm har en hållbar mark- och vattenanvändning

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet:

Delta i arbetet med att ta fram lokala åtgärdsprogram för rent vatten för att uppnå god ekologisk och kemisk status.

Indikator	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	Aktivitet
				 Delta i arbetet med att ta fram åtgärdsprogram för Stockholms vattenförekomster

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet:

Driva utvecklingen av Stockholms framtida avloppsrening

Indikator	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	Aktivitet
				 Brommaverket läggs ned och avloppsvattnet från Västerort leds till Henriksdalsverket som byggs ut för den nya belastningen och

Indikator	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	Aktivitet
				anpassas till nya miljökrav

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet:

I samverkan med miljö- och hälsoskyddsnämnden, exploateringsnämnden, trafiknämnden och Stockholm Parkering, påbörja pilotprojekt med hållbara dagvattenlösningar.

Indikator	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	Aktivitet
				 Ta fram platsspecifika förslag/typlösningar för pilotprojekt med hållbara dagvattenlösningar

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet:

Intensifiera det operativa åtgärdsarbetet enligt handlingsplanen för god vattenstatus och stadens dagvattenstrategi.

Indikator	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	Aktivitet
  Andel genomförda av planerade åtgärder i vattenförekomster enligt åtgärdsprogram			80 %	
  Andel sjöar och vattendrag med minskad eller bibehållen fosforhalt (%)			100 %	
Analys Fosforhalten i Räcksta Träsk kommer troligen även i år ligga högre än på 90-talet, övriga 12 sjöar som räknas in har bibehållen eller minskad fosforhalt.				

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet:

Minska bräddningen.

Indikator	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	Aktivitet
  Antal bräddningar vid avloppspumpstationer beroende på inre faktorer			18	
Analys Vi har haft fler bräddningar på grund av driftstopp i avloppspumpstationer än målsättningen. Orsaken är till stor del brister i övervakningssystemet. Omställning till nya arbetsätt för ett mer förebyggande underhåll pågår. När organisation och rutiner är färdigutvecklade och inarbetade ska de nya arbetsätten bland annat leda till minskade driftstopp.				
				 Genomförande av pilotprojekt avseende tillskottsvatten
				 Lokalisera

Indikator	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	Aktivitet
				hydrauliskt kritiska sträckor och punkter i ledningsnäten
				▶ Ta fram förutsättningar för när duplicering av avloppsledningar är möjlig att genomföra

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet:

Ska tillsammans med trafiknämnden utreda förutsättningarna för dricksvattenbrunnar på lämpliga platser i staden.

Indikator	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	Aktivitet
				▶ Vara behjälpliga med att utreda anslutningsmöjligheter till dricksvattenfontäner

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet:

Ta fram och genomföra åtgärder för att hantera effekterna av ett förändrat klimat inom sitt ansvarsområde, där bland annat en skyfallskartering utgör delar av underlaget till åtgärderna.

Indikator	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	Aktivitet
				▶ Aktivt arbete med teknik som kan möta kvalitetsförsämring i råvattnet - utvärdering av membranteknik
				▶ Bevaka regleringen av Mälaren i Slussenprojektet
				▶ Fortsätta med biokolsprojektet
				▶ Handlingsplan för krisscenario Skyfall flera dagar i sträck
				▶ Påverka stadens klimatarbete genom SLKs projektgrupp
				▶ Upprätthålla och informera berörda parter i staden om skyfallskarteringen

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet:

Tillsammans med andra myndigheter utveckla och intensifiera arbetet så att stadens mål om lokalt omhändertagande av dagvatten uppnås enligt dagvattenstrategin

Indikator	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	Aktivitet
  Andel nyanslutningar med LOD (Lokalt Omhändertaganden av Dagvatten)				
Analys Målet kan ännu inte följas upp, då det nya kundsystemet saknar funktion för att få ut informationen för nyanslutningar.				
				 Ta fram platsspecifika förslag/typlösningar för pilotprojekt med hållbara dagvattenlösningar

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet:

Tillsammans med Miljö- och hälsoskyddsnämnden utvärdera övervakningen av ekologisk status i Stockholms ytvatten, som underlag för beslut om revidering och eventuell utökning av övervakningen

Indikator	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	Aktivitet
				 Årlig revidering och komplettering av övervakningsprogram för ekologisk status i ytvatten.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.4 Stockholms kretslopp är resurseffektiva

Indikator	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	Aktivitet
  Andel matavfall till biologisk behandling av förväntad uppkommen mängd			30 %	 Delta på seminarier och möten med fastighetsägare och företagskunder
Analys Årsmålet för insamling av matavfall kommer troligtvis inte att uppnås, vilket leder till en omfördelning av måletapperna till 2020 då målet ska vara uppfyllt. Orsakerna är problem med att få in matavfall från restauranger och livsmedelsbutiker. Arbetet med att få in matavfallsmängder från livsmedelsbutiker har stannat av sedan Miljöförvaltningen definierat detta som ett verksamhetsavfall. Mellan mars och augusti har matavfallsenheten varit i kontakt med 600 kunder, merparten restaurangkunder, men det tar längre tid från kontakt till abonnemang än väntat. Arbetet har intensifierats för att öka matavfallsinsamlingen inom andra områden och målen beträffande antalet anslutna villor, villasamfälligheter samt flerbostadsfastigheter kommer att nås. De aktiviteter som genomförts eller planeras för resten av året för att nå så långt som möjligt är inlagda i ILS.				 Deltagande i evenemanget "Smaka på Stockholm" med målgrupp främst restauranger
				 Deltagande på Rinkeby Kistas miljödagar i september – målgrupp främst bostadsrättsföreningar, samfälligheter, fastighetsägare och stadsdelens egna verksamheter

Indikator	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	Aktivitet
				<p>✓ I inriktningsärendet för taxa 2017 föreslås en kraftig höjning för de verksamheter som inte har matavfallsinsamling.</p> <p>▶ Incitament för entreprenörer i den stora upphandlingen 2017</p> <p>▶ Informationskampanj tema "matavfall"</p> <p>▶ Ny sajt under hemsidan för matavfallsprojektet lanseras</p> <p>▶ Ta fram informationsmaterial till olika kundgrupper</p> <p>▶ Ta över "Lipidus" anläggningarna från slam uppdraget till insamlingsuppdraget "Pumbart matavfall"</p>
 Mängden hushållsavfall per person			480 kg/pers	<p>▶ Aktualisera och revidera avdelningens riktlinjer i "Projektera och bygg för en god avfallshantering"</p> <p>▶ Medverka i Utbildning/informationsinsatser av fastighetsägare/boende/elever i lika forum; fastighetsägargruppen, avfallsdagen, FÅVC, studiebesök m fl.</p>

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet:

Ansvara för övergripande samt riktad information och rådgivning i avfallsfrågor

Indikator	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	Aktivitet
				<p>▶ Ta fram strategi för det pedagogiska arbetet inklusive kanalval.</p>

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet:

Arbeta för ökad informationsspridning genom förbättrade pedagogiska metoder syftande till att alla stockholmare ska förstå och vilja delta i stadens arbete för en bättre miljö inom vatten och avfall.

Indikator	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	Aktivitet

Indikator	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	Aktivitet
				 Ta fram strategi för det pedagogiska arbetet inklusive kanalval.

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet:

Bistå avfallsnämnden i arbetet med att upprätta förslag till renhållningsordning och avfallsplan samt att upprätta förslag till källsorteringsbefrämjande taxor för hämtning, transport och behandling av hushållsavfall

Indikator	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	Aktivitet
				 Framtagande av ny Renhållningsordning 2017-2020
				 Ta fram nytt förslag till ny miljöstyrd taxestruktur för att möta gällande mål för avfallsverksamheten

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet:

Följa och stimulera utvecklingen av miljöanpassade och kostnadseffektiva åtgärder inom avfallsområdet

Indikator	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	Aktivitet
  Andel farligt avfall i soppåsen (%)			0,3 %	
  Andel materialåtervinning för avfall som tas emot			45 %	
Analys Efter en förändring på ÅVC:erna kan företag inte längre lämna fyllnadsmassor på anläggningarna. Detta är en stor ekonomisk besparing och minskar risken för felsortering av farligt avfall. Det innebär också att en stor mängd avfall som tidigare hamnade under materialåtervinning inte kommer in, varför målet inte kommer uppnås.				
  Andel återbruk för material som tas emot i erbjudna insamlingsystem			3 %	
Analys Trots tydliga ekonomiska incitament för våra entreprenörer att styra mot återbruk så har det ännu inte skett i tillräcklig utsträckning. Glädjande är att Roslagstulls återbruk har kommit upp i nästan 20% återbruk. Åtgärder som vidtas är att lansera ett nytt mobilt återbruk i oktober samt att revidera avtal för att öka entreprenörernas incitament för återbruk.				
  Antal avlämningsplatser för farligt avfall (st)			149	
  Mängden			480 kg/pers	

Indikator	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	Aktivitet
hushållsavfall per person				
 Uppmätt bullernivå vid närmsta bostad från respektive återvinningscentral (dB A)			50	

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet:

I samarbete med trafiknämnden och miljö- och hälsoskyddsnämnden, ta fram ett program för avfallshantering i stadens offentliga rum.

Indikator	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	Aktivitet
				 Bistå med avfallsexpertis till program för avfallshantering i stadens offentliga rum

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet:

Integrera samt ställa krav på avfallshanteringen i planeringsprocessen vid ny-byggnad och i det befintliga bostadsbeståndet

Indikator	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	Aktivitet
				 Aktualisera och revidera avdelningens riktlinjer i "Projektera och bygg för en god avfallshantering"
				 Remisshantering (program, planer, bygglov mm)
				 Utreda förutsättningar för fastighetsnära insamling av textil
				 Utveckla samarbetet mellan förvaltningarna i staden, delta i samverkansgrupper inom staden med planeringsfokus.

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet:

Intensifiera arbetet med att minska matsvinn och öka matavfallsinsamlingen så att staden minst nått målet om 70 procent matavfallsinsamling till 2020

Indikator	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	Aktivitet
 Andel hushåll som samlar in matavfall			19 %	 Deltagande på Villa och bostadsmässan i Älvsjö

Indikator	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	Aktivitet
				 Informationskampanj tema "matavfall"
  Andel matavfall till biologisk behandling av förväntad uppkommen mängd			30 %	 Delta på seminarier och möten med fastighetsägare och företagskunder
Analys Årsmålet för insamling av matavfall kommer troligtvis inte att uppnås, vilket leder till en omfördelning av måletapperna till 2020 då målet ska vara uppfyllt. Orsakerna är problem med att få in matavfall från restauranger och livsmedelsbutiker. Arbetet med att få in matavfallsmängder från livsmedelsbutiker har stannat av sedan Miljöförvaltningen definierat detta som ett verksamhetsavfall. Mellan mars och augusti har matavfallsenheten varit i kontakt med 600 kunder, merparten restaurangkunder, men det tar längre tid från kontakt till abonnemang än väntat. Arbetet har intensifierats för att öka matavfallsinsamlingen inom andra områden och målen beträffande antalet anslutna villor, villasamfälligheter samt flerbostadsfastigheter kommer att nås. De aktiviteter som genomförts eller planeras för resten av året för att nå så långt som möjligt är inlagda i ILS.				 Deltagande i evenemanget "Smaka på Stockholm" med målgrupp främst restauranger
				 Deltagande på Rinkeby Kistas miljödag i september – målgrupp främst bostadsrättsföreningar, samfälligheter, fastighetsägare och stadsdelens egna verksamheter
				 I inriktningsärendet för taxa 2017 föreslås en kraftig höjning för de verksamheter som inte har matavfallsinsamling.
				 Incitament för entreprenörer i den stora upphandlingen 2017
				 Ny sajt under hemsidan för matavfallsprojektet lanseras
				 Ta fram informationsmaterial till olika kundgrupper
				 Ta över "Lipidus" anläggningarna från slam uppdraget till insamlingsuppdraget "Pumbart matavfall"

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet:

Säkerställa markanvändningen för stadens återvinningscentraler samt undersöka möjligheterna att öppna ytterligare stadsnära återvinningscentraler.

Indikator	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	Aktivitet
				 Remisshantering (program, planer, bygglov mm)
				 Säkerställa markanvändning för

Indikator	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	Aktivitet
				stadens återvinningscentraler
				 Utveckla samarbetet mellan förvaltningarna i staden, delta i samverkansgrupper inom staden med planeringsfokus.

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet:

Uppföra, utveckla och äga infrastrukturen för en optisk sorteringsanläggning för matavfallsinsamling

Indikator	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	Aktivitet
				 Bemanna styrgrupp i projekt HSMA (Högdalen Sorterings- och Matavfallsanläggningar)
				 Rekrytera en ansvarig ingenjör som dels ska delta i projekt "Högdalen optisk sortering", men även ansvara för anläggningar.

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet:

Utöka tider och upptagningsområden för mobila återvinningscentraler.

Indikator	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	Aktivitet
				 Utveckla systemet för den mobila mini-ÅVC efter resultatet av projektet "Framtidens ÅVC". Tre nya platser under 2016.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.5 Stockholms miljö är giftfri

Indikator	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	Aktivitet
  Andel bygg- och anläggningsentreprenader i stadens regi som uppfyller stadens krav avseende användning av Byggvarubedömningen (BVB)				 Utreda vilka typer av entreprenader som ska omfattas och lägga upp arbetet för att införa Byggvarubedömningen vid entreprenadupphandling
Analys Stockholm Vatten kommer att miljöbedöma de varor som ska användas i vår verksamhet i alla våra projekt från och med 2017. Detta kommer att utföras enligt Byggvarubedömningens bedömningskriterier, som omfattar ämnen och				

Indikator	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	Aktivitet
ämnesgrupper som bör undvikas. Varan kan få bedömningen Rekommenderas, Accepteras eller Undviks. Vi ska i första hand använda produkter som fått värderingen Rekommenderas och i andra hand Accepteras.				
 Antal av 17 utvalda ämnen som uppvisar sjunkande eller oförändrade halter i slam			14 st	
Analys Det finns en stor osäkerhet kring de organiska ämnen som mäts sällan och med lång eftersläpning. Det är tre ämnen som ökar i slammet med de mätvärden vi har hittills i år: DEHP, BDE209 och triclosan. Under året har en tydligare definition och omformulering av målet tagits fram tillsammans med Miljöförvaltningen inför 2017.				

KF:s inriktningsmål:

3. Ett ekonomiskt hållbart Stockholm

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.3 Fler jobbar, har trygga anställningar och försörjer sig själva

Indikator	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	Aktivitet
 Antal aspiranter som fått kommunala visstidsanställningar	2 st	5 st	5 st	
 Antal praktiktillfällen som genomförs inom stadens verksamheter av de aspiranter som Jobbtorg Stockholm matchar	1 st	3 st	3 st	
 Antal tillhandahållna platser för feriejobb			10 st	
 Antal tillhandahållna platser för kommunala visstidsanställningar	5	5	5 st	
 Antal ungdomar som fått sommarjobb i stadens regi			10 st	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.5 Stockholms stads ekonomi är långsiktigt hållbar

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet:

Fortsätta arbetet med att minska administrativa och indirekta produktionskostnader

Indikator	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	Aktivitet
 Andel administrations- och indirekta kostnader			12 %	

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet:

God budgetföljsamhet och prognossäkerhet

Indikator	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	Aktivitet
  Avvikelse investeringsbudget	-12,48 %	1 632,4 mnkr	1 865,2 mnkr	
<p>Analys</p> <p>Den totala investeringsbudgeten ska ses som en rambudget för koncernens totala investeringsvolym under räkenskapsåret. Därav följer att förändringar kan ske, både vad gäller vilka investeringsprojekt som genomförs och utgiften för respektive projekt. Se vidare i VD-kommentaren</p>				

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet:

Godkänd resultatnivå

Indikator	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	Aktivitet
  Avkastning på totalt kapital	1,4		1,6	
<p>Analys</p> <p>Målvärdet är ändrat och inkluderar nu inte jämförelsestörande poster i enlighet med den finansiella tertialrapporten. Orsaken till en lägre prognosticerad avkastning är framför allt ökade kostnader, se vidare i VD-kommentar.</p>				
  Resultat efter finansnetto(mnkr)	67,1	30	37,2	
<p>Analys</p> <p>Målvärdet är ändrat och inkluderar nu inte jämförelsestörande poster i enlighet med den finansiella tertialrapporten. Orsaken till ett lägre prognosticerat resultat är framför allt ökade kostnader, se vidare i VD-kommentar.</p>				
  Rörelseresultat i % av omsättning			10	
<p>Analys</p> <p>Orsaken till ett lägre prognosticerat rörelseresultat är framför allt ökade kostnader, se vidare i VD-kommentar.</p>				

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet:

Utreda möjligheten att sälja spillvärmem från våra anläggningar.

Indikator	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	Aktivitet
				 Slutföra förhandling med Fortum om möjligheten att sälja och ta emot värme från det utökade flödet av renat avloppsvatten från Henriksdal efter ombyggnaden.

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet:

Öka förnyelsetakten på VA-ledningssystemet.

Indikator	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	Aktivitet
				 Ta fram rättvisande mätmetod för mål om ökad förnyelsetakt på vattenledningsnät och avloppsledningsnät

KF:s mål för verksamhetsområdet:

Bolagsspecifika inriktningar

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet:

Fokusera på ökad helhetssyn och breddad kompetens inom sina ansvarsområden.

Indikator	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	Aktivitet
				 Se över bolagets externa samarbeten samt deltagande i forsknings- och utvecklingsprojekt.

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet:

Återinföra det förebyggande underhållet av sina anläggningar och ledningsnät

Indikator	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	Aktivitet
				 Ta fram mål för att öka det förebyggande underhåll med uppgifter från det nya underhållssystemet

KF:s inriktningsmål:

4. Ett demokratiskt hållbart Stockholm

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.2 Stockholms stad är en bra arbetsgivare med goda arbetsvillkor

Indikator	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	Aktivitet
  Aktivt Medskapandeindex			80	
Analys Stadens medarbetarenkät kommer inte att genomföras under 2016.				
  Andel medarbetare som inte upplever sig diskriminerade på sin arbetsplats			100 %	
  Index Bra arbetsgivare				

Indikator	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	Aktivitet
Analys Stadens medarbetarenkät kommer inte att genomföras under 2016.				
 Index Psykosocial arbetsmiljö				
Analys Stadens medarbetarenkät kommer inte att genomföras under 2016.				
 Medelantal anställda			520 st	
 Sjukfrånvaro	3,2 %	3,3 %	3,5 %	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.8 Offentlig upphandling utvecklar staden i hållbar riktning

Indikator	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	Aktivitet
 Andel relevanta upphandlingar av varor och tjänster där krav ställts på att miljö- och hälsofarliga ämnen inte ingår			100 %	

Individbaserade indikatorer

Indikator	Periodens utfall	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall män/ pojkar
 Antal aspiranter som fått kommunala visstidsanställningar	2 st		2 st
 Antal praktiktillfällen som genomförs inom stadens verksamheter av de aspiranter som Jobbtorg Stockholm matchar	1 st		1 st
 Antal ungdomar som fått sommarjobb i stadens regi			
 Aktivt Medskapandeindex			
 Andel medarbetare som inte upplever sig diskriminerade på sin arbetsplats			
 Index Bra arbetsgivare			
 Index Psykosocial arbetsmiljö			
 Sjukfrånvaro	3,2 %	3,4 %	3,1 %